

Uitgraven en verplaatsen van een mierenest

foto: Ruud Brouwer

Verplaatsen mierennesten groot succes

In de Schoorlse Duinen zijn vorig najaar 26 mierennesten verplaatst. Dit voorjaar zijn de verplaatste nesten gemonitord en was er mierenactiviteit bij 22 van de 26 nesten. Dit was dus een zeer geslaagde mierenverhuizing!

— Alexandra van Staaveren (Staatsbosbeheer)

> Aanleiding voor het verplaatsen van de grote bosmieren (behaarde bosmier *Formica rufa*, kale bosmier *Formica polyctena* en een hybride) waren de plagwerkzaamheden. Er is 12 hectare 20-30 centimeter diep geplagd om herstel van heide en vochtige duinvalleien te realiseren. De ecologische begeleiding van dit project werd uitgevoerd door Ruud Brouwer van ecologisch onderzoeksen adviesbureau Van der Goes en Groot. Hij heeft het verplaatsen van de mierennesten uitgevoerd volgens de voorgestelde methode van de Mieren-

werkgroep van de Nederlandse Entomologische Vereniging. Per mierenest heeft hij bekeken wat de beste methode is om het mierenest uit te graven en wat een geschikte locatie is om het te herplaatsen. In ieder geval buiten het te plaggen gebied en zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaats.

Kraantje en voorlader

Eerst is met een kleine graafmachine op 40 tot 50 cm rondom het mierenest de grond of vegetatie losgemaakt door een geul rondom diep weg te graven. Er werd daarbij rekening gehouden met dat er ook vegetatie als planten of heide rondom het mierenest mee moest worden verplaatst naar de nieuwe locatie. Vervolgens is met een trekker met voorlader de rondom vastliggende grond met mierenest in één keer met een flinke diepte van zeker 50 tot 70 cm opgepakt en vervolgens met de graafmachine voorzichtig rijdend naar de nieuwe locatie gebracht.

Nieuw nest inrichten

Op de nieuwe locatie werd in de tussentijd met een kleine graafmachine een nieuw gat gegraven

dat flink ruimer en dieper werd gemaakt dan de omvang van het mierenest en het grondoppervlak dat uitgegraven was. In het nieuw gegraven gat is eerst een laag van oude takken op de bodem gelegd en vervolgens met een laagje zand toegedekt. Zo nodig werd ook een oude boomstobbe of boomstronk aan de noordkant in het gat geplaatst. Vervolgens is voorzichtig het nest in zijn geheel in het nieuwe gat geplaatst tegen de zuidkant van de stobbe of boomstronk aan, zonder dat het mierenest en grond uit elkaar zou kunnen vallen. Hierna is de grond rondom het mierenest voorzichtig aangedrukt en geëgaliseerd met de kleine graafmachine.

Resultaten

Er zijn in totaal 26 mierennesten verplaatst. Tijdens de inspectiebezoeken in mei werd rond de verplaatste mierennesten bij 14 nesten volop mierenactiviteiten geconstateerd. Bij acht nesten werden geen mieren opgemerkt en waren de nesten duidelijk verlaten. Op deze acht plekken werd echter op slechts 2 tot 5 meter afstand van het verlaten nest een nieuw gebouwde nest gevonden. Aangenomen wordt dat het in deze

Herplaatsen (boven) en herplaatst mierennest.

Aantal nesten

Verplaatst, op dezelfde plek nieuw	14
Verplaatst, binnen 5 meter nieuw	8
Verplaatst, niet teruggevonden	4
Totaal	26

gevallen hetzelfde mierenvolk betreft, dat zich op korte afstand heeft verplaatst. Verder waren vier verplaatste nesten met zekerheid verlaten en werden ook in de omgeving hiervan geen mierennesten gevonden.

Tijdens het afzoeken van de afgeplagde deelgebieden en de plekken van de verplaatste mierennesten, werden echter nog wel vier nieuwe actieve mierennesten gevonden. Deze lagen allemaal op flinke afstand van de nieuwe locaties van de nesten.<

a.staaveren@staatsbosbeheer.nl

foto Wikimedia Commons